

061202-3

Podle Aristotela „jedno neznamena nic jiného než jsoucno“ (Met. IV, 2, 1003b – Kříž s. 98); důležitá je tu tzv. spojitost (nepřetržitost), ale ta může být buď přirozená nebo uměle uspořádaná (Met. V, 6, 1016a). To, co je jedním přirozeně, je jedním ve vyšší míře (dtto); to tedy znamená, že je také „jsoucno“ ve vyšší míře. Spojitost resp. nepřetržitost „o sobě“ (tj. od přírody) spočívá v tom, že její pohyb je (a nemůže nebýt) jeden, tj. je nedělitelný, a to nedělitelný co do času. Pohyb však je uskutečňování možného, tj. nepředchází mu ani nenásleduje po něm. (Met. XI, 9, 1065b.) Z toho se zdá vyplývat, že jsoucno v možnosti a jsoucno uskutečněné je totéž jsoucno, tedy jsoucno jakožto „jedno“. Jsoucno je proto „jediným“ bez ohledu na uskutečňování, ovšem za předpokladu, že máme na mysli takové, které je jedním přirozeně. Pohyb se ho tedy bytostně netýká – ten se týká pouze jeho přechodu z možnosti do uskutečnění.

(Písek, 061202-3.)

* jedno (a „jsoucno“);